

Sjöfartsverkets författningssamling

SJÖFS 1981:9

Utkom från trycket
den 5 maj 1981

Sjöfartsverkets kungörelse om inertgassystem på tankfartyg;

utfärdad den 20 mars 1981.

Sjöfartsverket föreskriver med stöd av förordningen (1965:908) om säkerheten på fartyg följande.

SFH
1.2.1.7

1 Kap. Allmänna bestämmelser

1 § Denna kungörelse äger, i den mån annat inte särskilt anges, tillämpning på tankfartyg som nyttjas till sjöfart i svenskt farvatten och på svenskt tankfartyg som nyttjas till sjöfart utanför svenskt farvatten.

2 § I denna kungörelse skall med

- 1) *dödvikt (DW)* förstås skillnaden i metriska ton mellan fartygets displacement i vatten med specifika vikten 1,025 vid den lastvattenlinje som motsvarar det beräknade sommartribordet och fartygets vikt tomt,
- 2) *tankfartyg* förstås ett fartyg, däri inbegripet kombinationsfartyg, avsett för transport i bulk av last bestående av råolja, petroleumprodukter med en flampunkt av högst 60° C (sluten behållare) eller andra flytande ämnen med liknande brandrisk,
- 3) *kombinationsfartyg* förstås fartyg avsett att transportera antingen olja eller fasta laster i bulk, och
- 4) *råolja* förstås varje flytande kolväteblandning som förekommer naturligt i jorden, vare sig den är behandlad eller inte för att göras lämplig för transport, och innefattar
 - a) råolja från vilken vissa destillationsfraktioner kan ha avlägsnats, och
 - b) råolja till vilken vissa destillationsfraktioner kan ha tillsatts.

3 § Inertgassystem, som uppfyller föreskrifterna i 2 kap., skall finnas på tankfartyg med minst 20000 tons dödvikt,

- 1) för vilket byggnadskontrakt tecknats efter den 1 juni 1979, eller
- 2) när byggnadskontrakt inte finns, vars köl sträckts eller som befann sig på motsvarande byggnadsstadium efter den 1 januari 1980, eller
- 3) som levereras efter den 1 juni 1982, eller
- 4) som har undergått en väsentlig förändring
 - a) för vilken kontrakt tecknats efter den 1 juni 1979, eller

- b) när kontrakt inte finns, om byggnadsarbetet påbörjats efter den 1 januari 1980, eller
- c) när byggnadskontrakt inte finns, byggnadsarbetet avslutas efter den 1 juni 1982

4 § Annat tankfartyg med minst 20 000 tons dödvikt än sådant som avses i 3 § och som används för transport av råolja, skall vara försett med ett inertgassystem som uppfyller föreskrifterna i 2 kap. senast från följande tidpunkt:

- 1) för tankfartyg med minst 70 000 tons dödvikt, två år efter dagen för denna kungörelses ikraftträdande
- 2) för tankfartyg med en dödvikt mindre än 70 000 ton, fyra år efter dagen för denna kungörelses ikraftträdande. Sjöfartsverket kan dock medge undantag för tankfartyg med en dödvikt mindre än 40 000 ton om det är utrustat med tankspolmaskiner vars individuella vattenkapacitet är högst 60 m³/h.

5 § Annat tankfartyg än sådant, som avses i 3 § och som används för transport av petroleumprodukter med en flampunkt av högst 60° C (sluten behållare) eller andra flytande ämnen med liknande brandrisk, skall om det har minst 40 000 tons dödvikt eller, om fartyget är utrustat med tankspolmaskiner vars individuella vattenkapacitet överstiger 60 m³/h, 20 000 tons dödvikt vara försett med ett inertgassystem, som uppfyller föreskrifterna i 2 kap., senast från följande tidpunkt:

- 1) för tankfartyg med minst 70 000 tons dödvikt, två år efter dagen för denna kungörelses ikraftträdande
- 2) för tankfartyg med en dödvikt mindre än 70 000 ton, fyra år efter dagen för denna kungörelses ikraftträdande.

6 § Särskilda bestämmelser finns om vilka fartyg som skall vara utrustade med system för tankrengöring med råolja, om hur ett sådant skall vara utformat och om att sådant fartyg skall ha inertgassystem. Fartyg som inte omfattas av dessa bestämmelser skall, om det är utrustat med ett system för tankrengöring med råolja, vara försett med fast installerade spolkanoner och ett inertgassystem som uppfyller kraven i 2 kap.

7 § Tankrengöring med råolja får inte utföras i någon tank på något fartyg om inte inertgassystemet är i drift och fungerar tillfredsställande.

8 § Tankfartyg utrustat med inertgassystem skall vara försett med sluten mätanordning för mätning av ullage.

9 § Vid handhavande av inertgassystem skall anvisningarna i Inert Flue Gas Safety Guide¹ utgiven av International Chamber of Shipping och Oil Companies International Marine Forum, beaktas.

¹ Inert Flue Gas Safety Guide hålls tillgänglig på Sjöfartsverket, sjöfartsinspektionen, 601 78 Norrköping, och kan rekvireras från Witherby & Co. Ltd., 32-36 Aylesbury Street, LONDON EC1R 0ET (01-253 5413).

10 § Sjöfartsverket kan efter särskild ansökan godta andra fasta system än inertgassystem om dessa ger ett likvärdigt skydd. Likvärdigt skydd ges om ett system

- 1) förhindrar ansamling av explosiva gasblandningar i intakta lasttankar under normal lasthantering, under barlastresa och under nödvändigt arbete med och i tankarna samt
- 2) är så utformat att risken för antändning genom statisk elektricitet, alstrad av systemet, minimeras.

2 Kap. Inertgassystem¹

1 § Ett inertgassystem skall vid behov kunna förse lasttankarna med en gas eller en blandning av gaser som är så fri från oxygen, att atmosfären i tankarna inte kan underhålla förbränning (inert atmosfär). Systemet skall uppfylla föreskrifterna i 2-17 §§.

2 § Uteluft skall förhindras komma in i tankarna under normala driftförhållanden utom när en tank skall förberedas för tillträde av personal.

3 § Tomma tankar skall efter lossning av last kunna tillföras inertgas för att minska koncentrationen av kolvättegaser i tankarna.

4 § Spolning av tankarna skall kunna ske i inert atmosfär.

5 § Under lossning av last skall systemet säkerställa att den gasmängd som anges i 7 § finns tillgänglig. Under övrigt tid skall tillräcklig mängd gas finnas kontinuerligt tillgänglig för att uppfylla bestämmelserna i 8 §.

6 § Lämpliga anordningar skall finnas för ventilation av tankarna både med uteluft och med inertgas.

7 § Inertgassystemet skall kunna leverera inertgas i en mängd som motsvarar minst 125 procent av lastpumparnas största angivna lossningskapacitet.

8 § Vid normala driftförhållanden, när tankarna håller på att fyllas eller har fyllts med inertgas, skall systemet kunna hålla ett övertryck i tankarna.

9 § Ventilationsutlopp för kolvätegas och inertgas skall vara lämpligt belägna i fria luften. De skall vara underkastade samma allmänna föreskrifter som de som gäller för ventilationsutlopp för tankar i tankfartyg.

10 § En tvättanordning skall finnas som effektivt kan kyla inertgasen och avlägsna fasta partiklar och förbränningsprodukter av svavel.

11 § Det skall finnas minst två fläktar med en sammanlagd kapacitet av minst den gasmängd som föreskrivs i 7 §.

¹ Bestämmelserna i detta kapitel motsvarar bestämmelserna i regel 62, kapitel II-2, SOLAS-74.

12 § Oxygenhalten i inertgasen får normalt inte överstiga fem volymprocent.

13 § Det skall finnas anordningar för att förhindra att gaser från tankarna strömmar tillbaka till maskineriavdelning eller rökgasupptag och för att förhindra för stort över- eller undertryck. Ett effektivt vattenlås skall anordnas vid tvättanordningen eller på däck. Ledningar för inertgas skall vid varje tank vara försedda med avstängningsventiler eller likvärdig anordning. Systemet skall vara så utformat, att risken för antändning genom alstring av statisk elektricitet minimeras.

14 § I huvudledningen för inertgastillförsel skall det på trycksidan finnas instrument som när inertgas levereras alltid kontinuerligt mäter och registrerar gasens tryck och oxygenhalt. Sådana instrument bör placeras i lastkontollrummet, om sådant finns. De skall under alla förhållanden vara lätt tillgängliga för det befäl som ansvarar för lasthanteringen. Bärbara instrument som är lämpliga för mätning av oxygen och kolvättegaser samt erforderliga anslutningar på tankar skall finnas för övervakning av innehållet i tankarna.

15 § Anordningar skall finnas som visar temperatur och tryck i huvudledningen för inertgas.

16 § Alarm skall finnas för:

- 1) hög oxygenkoncentration i huvudledningen för inertgas,
- 2) lågt gastryck i huvudledningen för inertgas,
- 3) lågt tryck i tillförseln till vattenlåset på däck om sådan utrustning är installerad,
- 4) hög gastemperatur i huvudledningen för inertgas och
- 5) lågt vattentryck till tvättanordningen.

Alarmen enligt 3, 4 och 5 skall vara försedda med automatiska anordningar som stoppar systemet när förutbestämda värden uppnås.

17 § Befälhavaren på varje fartyg som är utrustat med inertgasanläggning skall ha en instruktionshandbok som innehåller de anvisningar angående handhavande, säkerhet och arbetarskydd, som erfordras för anläggningens drift.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 maj 1981.

Genom denna kungörelse upphävs bestämmelserna om inertgassystem i sjöfartsverkets tilläggsbestämmelser (1974: A11) till sjöfartsverkets kungörelse (1970: A13) om brandskydd på fartyg.

KAJ JANÉRUS

Per Eriksson
(Sjöfartsinspektionen)